

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 118.

Sjette Sessions anden Samling.

43de Møde.

Tirsdagen den 27de Februar.

(Fortf.)

Nørgaard (fortsat): Og seer man nu hen til, at der i dette Aars Finantslov figurerer en Sum, saavidt jeg veed, af ikke saa lidt over 1 Million Rd., deels til Vedligeholdelse og Reparationer af Veie, og deels til nye Veie, Expropriationer o. s. v., og man saa vil kaste Blikket paa alle disse mange Millioner, der tidligere ere brugte til Veiene i de Dele af Landet, hvor denne Kornydelse til Broer enten ikke eller kun i et ringe Omfang finder Sted, saa kan jeg ikke negte, at for mig stiller Sagen sig saaledes, at det er en mindre correct Maade at gaae frem paa, naar man først giver endeel af Landet Hovedlande, og dernæst uden Erstatning frigiver disse Districter for Brokorn, og lægger denne Byrde paa det Hele, som jo selvfølgelig da hviler med forøget Vægt paa dem, som endnu yde Brokorn uden at have Hovedlande. Jeg troer saaledes at have godtgjort, at min Tvivl om, hvorvidt den tilbagestaaende Deel af disse Broydelsler mulig burde være en Stats-sag, ikke er saa ubegrundet, ligesom jeg ogsaa troer, at min Anskuelse i den Henseende staaer noget i Analogi med Indenrigsministeriets Indstilling af 4de Jan. 1849 og som blev bifaldet af Kongen den 5te Jan. s. A., denne Indstilling angik nemlig Inddragning af 5 Broer i Jylland, og hvoraf Indtægten af de 4 var beregnet til noget over 800 Rd. aarligt, hvorimod Indtægten af de 5 var beregnet til c. 1,000 Rd. Med Hensyn til denne sidste skal

jeg bemærke, at der fortiden er en Rets-sag imellem Broeierne og Veikassen. Her er det altsaa ikke uvigtigt at lægge Mærke til, at ved denne Inddragning af Broer var ogsaa Indbefattet Summer, som hvilede paa Amtet, saa det ikke har været strengt adskilt. Disse Anskuelser, som dengang bleve indstillede af den høitærede Indenrigsminister, bleve ganske tiltraadte af Ingenieurcorps'et, og Finantsministeren, som ogsaa ved Skrivelse af 27de Septbr. 1847 udtalte, at det Tab, som Veikassen paaføres ved Ophævelse af Broafgifterne, ikke bør komme i Betragtning, naar Hensyn tages til disse Inconseqventser, som disse Afgifter medføre Yderne, og var saaledes af den Formening, at det snarest mulig bør bortfalde. Hvad nu angaaer Antallet af disse Broer, saavel som Tiden da de ere overdragne til Private, da skal jeg derom kun tillade mig en ganske kort Bemærkning. Efter de Oplysninger, jeg har erholdt, er der 55 Broer, hvortil der saaledes ydes deels Korn og deels Korn og Peng. Og af disse er der overdraget til Private i Aarene fra 1660—1680 7 Broer, og fra 1720—1800, 26 Broer og fra 1810—1840 er der ligeledes overdraget 22 Broer. Af disse 55 var der saaledes kun 10 Broeiere, som i Frederik den 5tes Tid have faaet deres Privilegium fornyet. Derimod var der i Frederik den 6tes Tid 44, som fik deres Privilegium fornyet, men i Christian den 8des Tid kun 32, som fik deres Privilegium fornyet. Det var nu nærmest med Hensyn til Realiteten, at jeg tillod mig denne Bemærkning. Jeg skal nu ikke videre indlade mig paa denne Sag. Jeg er vel i Besiddelse af forskillige ikke uvigtige Oplysninger, denne Sag betraf-